

Rigshospitalet

Information om fjernelse af muskelknuder i livmoderen

Gynækologisk Klinik
Juliane Marie Centret

Velkommen i Gynækologisk klinik

Når man bliver syg og skal opereres, dukker der ofte mange tanker, følelser og spørgsmål op. Med denne folder vil vi give dig svar på nogle af de spørgsmål, du sikkert har, inden du skal opereres. Afdelingens personale vil naturligvis også fortælle dig om den behandling, du skal gennemgå og svare på dine spørgsmål.

De seneste års erfaringer viser, at behovet for indlæggelse kan nedsættes til få døgn efter operationen. Den kortere indlæggelsestid skyldes god patientinformation og forbedret behandling af kvalme og smerter efter operationen. Samlet betyder forbedringerne, at du hurtigere kommer ud af sengen og i gang igen. Herved nedsættes risikoen for blandt andet hjerte-lungekomplikationer, infektioner og træthed. Din egen motivation for at komme hurtigt i gang efter operationen har stor betydning. Personalet tager naturligvis hensyn til den enkelte patients behov.

Hvad fejler jeg?

Du har ved en gynækologisk undersøgelse og en ultralydsscanning fået konstateret muskelknuder (fibromer) i og/eller udenpå livmoderen.

Fibromer er godartede fortykkelser af livmoderens muskelvæv. Fibromer er meget almindelige og forekommer hos omtrent halvdelen af alle kvinder inden overgangsalderen. Fibromets størrelse og antal kan være meget forskellige. Man kender ikke årsagen til, at fibromet dannes, men det kvindelige kønshormon kan få fibromerne til at vokse. Fibromer kan give gener i form af kraftige og smertefulde menstruationer samt smerter ved samleje. Der kan være tyngdefornemmelse, og på grund af tryk fra fibromerne kan der opstå problemer med vandladning og afføring. Desuden kan fibromer give problemer med at blive gravid.

Operationen

Der er tre operationsmetoder til fjernelse af fibromer. Hvilken operation der vælges, afhænger af fibromets placering og størrelse. Valg af operationstype vil blive afgjort af lægen i samråd med dig.

- ***Kikkertoperation via skeden (hysteroskopi)***

De muskelknuder, der ligger inde i livmoderhulen, kan fjernes ved kikkertoperation gennem skeden. Operationen fo-

regår i lokal eller fuld bedøvelse. Du vil oftest blive udskrevet samme dag.

For yderligere information se pjecen *Information om hysteroskopi*.

- **Kikkertoperation via maven**

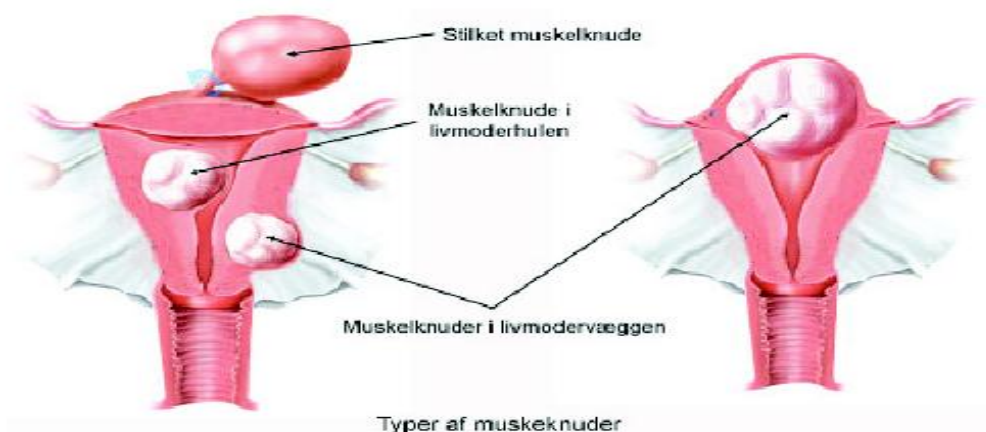
Hvis fibromerne sidder på ydersiden af livmodervæggen, kan de evt. fjernes ved en kikkertoperation gennem små snit på maven. Operationen foregår i fuld bedøvelse. Du vil blive udskrevet samme dag eller dagen efter operationen.

For yderligere information se pjecen - *information om kikkertoperation i underlivet*.

- **Operation gennem et snit på maven**

Sidder fibromerne dybere i livmodervæggen eller er de meget store, vil de blive fjernet ved en operation gennem et snit på maven. Operationen foregår i fuld bedøvelse. Du vil blive udskrevet 1 - 2 dage efter operationen.

Alle fibromer, der fjernes, bliver mikroskopisk undersøgt. Inden du udskrives, aftaler vi hvor og hvornår, du kan få svar på undersøgelsen.

Komplikationer

Ved en operation er der en lille risiko for komplikationer. Komplikationerne er som oftest forbigående.

Enkelte patienter kan få:

- Behov for blodtransfusion pga blødning ved operationen.
- Lungebetændelse, blærebetændelse eller betændelse i såret.
- Blodansamling enten i toppen af skeden eller i operationssåret.
- Føleforstyrrelser ved arret (som oftest vil forsvinde efter 3-6 måneder).

I meget sjældne tilfælde kan der under operationen ske skade på det omkringliggende væv, eller der kan forekomme blødning, som kræver en ny operation for at stoppe denne blødning.

Selve bedøvelsen indebærer også en meget lille risiko. Se folderen *Patientinformation – anæstesi/bedøvelse* og brug evt. samtalen med narkoselægen til at få svar på de spørgsmål, som du har vedrørende bedøvelsen.

Efter operationen

Efter operationen bliver du kørt til en opvågningsafdeling, hvor specialuddannet personale observerer dig og tager sig af dig. Du bliver kørt tilbage til afdelingen efter 1-2 timer.

Smerter og kvalme

Vi forsøger at gøre dig så fri for smerter og kvalme som muligt, så du hurtigere kan begynde at spise og drikke og komme ud af sengen. Har du brug for mere smertestillende medicin, skal du sige det til din sygeplejerske. Du bliver ikke afhængig af medicinen i den korte periode, du har brug for den.

Hvornår skal jeg op efter operationen?

Vi stiler mod, at du kommer op at sidde og ud at gå allerede få timer efter operationen og igen i forbindelse med aftensmåltidet. Vi anbefaler, at du i alt er oppe ca. 2 timer på operationsdagen.

Hvornår må jeg spise og drikke efter operationen?

Du må spise og drikke lige efter operationen. Proteinrig kost og proteindrikke fremmer helingen af sårene og giver øget energi. Derfor anbefaler vi, at du drikker mindst 1½ liter væske og 2 prote-

indrikke på operationsdagen, for at du hurtigere kommer til kræfter.

Dagen efter operationen

(operation gennem maven)

Sygeplejersken fjerner forbindingen, og ser til såret.

Vi forventer, at du er oppegående det meste af dagen.

Vi anbefaler, at du drikker mindst 2 liter væske og spiser energi- og proteinrig kost til alle måltider. Du har mulighed for at supplere kosten med proteindrikke, der forefindes på afdelingen. *(Se i øvrigt afdelingens pjece om ernæring).*

Hvor længe skal jeg være indlagt?

Ved stuegang taler lægen/sygeplejersken med dig om operationens forløb. Har du et graviditetsønske, vil lægen informere dig om, hvornår du kan forsøge at blive gravid.

Samtidig planlægges din udskrivelse, som oftest vil finde sted samme eftermiddag eller næste formiddag.

Har du brug for en sygemelding, vil du få den udleveret ved udskrivelsen. Sygemeldingen vil oftest være på 2 uger.

Efter udskrivelsen

Hvordan skal jeg forholde mig, når jeg kommer hjem?

(operation gennem maven)

Du skal tage den med ro et par dage, men kan i øvrigt leve normalt, og genoptage dine daglige gøremål. Du må regne med, at der går nogle uger, inden du helt har genvundet dine kræfter og din energi.

- De første 2 uger bør du hverken løfte tunge ting (mere end 10 kg) eller dyrke hård sport (f.eks. tennis og badminton).
- Du må gerne dyrke almindelig motion som gåture, løb og cykling straks efter udskrivelsen samt køre bil, hvis du føler dig klar til det.
- Du må gerne tage brusebad, men må først tage karbad når såret er helet.

- Efter 2 uger kan du begynde på arbejde. Hvis du har fysisk krævende arbejde, kan du tale med lægen om, hvornår det vil være hensigtsmæssigt for dig at starte igen. Ofte vil fysisk krævende arbejde først kunne genoptages efter 3-4 uger.

Smerter

Du vil være øm i maven de første uger efter operationen og skal derfor, efter behov, fortsætte med den anbefalede medicin. Du kan få udleveret medicin til det første døgn. Det er vigtigt, at du fortsætter med den anbefalede smertestillende medicin, hvis du har smerter.

Når smerterne aftager efter nogle dage, kan du nedsætte antallet af tabletter og efterhånden holde helt op med at tage dem (oftest efter 1 uge). Vi vil råde dig til at læse indlægssedlen i medicinpakken, så du kan være opmærksom på eventuelle bivirkninger. Hvis du får bivirkninger, bør du ophøre med behandlingen og evt. tale med din praktiserende læge.

Hvad med seksuallivet?

Efter en operation kan der være forbigående gener med seksuallivet. Dette er helt normalt.

Hvis de gener, der ligger til grund for fjernelse af fibromet/fibromerne, har hæmmet seksuallivet, vil det ofte blive bedre efter operationen. Samleje kan genoptages, så snart lysten er tilbage, og når det ikke er forbundet med smerter og ubehag, oftest efter ca. 3 uger. I nogle tilfælde er det dog normalt, at der kan forekomme ubehag ved samleje i op til 8-12 uger efter operationen.

Vandladning

Hvis du før operationen har haft problemer med ufrivillig vandladning på grund af tryk fra fibromet/fibromerne på blæren, vil disse problemer oftest forsvinde efter operationen.

Mave-tarm funktion

De første dage efter operationen har du sandsynligvis ikke afføring. Hvis du drikker rigeligt væske, spiser godt og bevæger dig, kommer der hurtigere gang i tarmen. Hvis du **ikke** har haft afføring inden udskrivelsen, kan du tage Magnesia (tablet) 1-2 gram dagligt, indtil der har været afføring; Magnesia er håndkøbsmedicin.

Træthed

Det er almindeligt at føle sig træt de første uger efter operationen. Trætheden kan skyldes tab af muskelmasse, at du har spist mindre end du plejer, eventuel lav blodprocent og en stressreaktion. Vi anbefaler daglige gåture og varieret kost.

Psykisk reaktion

Der kan være dage, hvor humøret er dårligt uden nogen umiddelbar årsag. Dette kan skyldes en reaktion på operationen, og det vil aftage i takt med, at kræfterne vender tilbage

Hvis der opstår problemer:

Indenfor den første uge kan du kontakte sygeplejerskerne på afsnit 5031 på telefon: 3545 5031, hvis du får:

- kraftig blødning fra skeden
- tiltagende smerter
- feber.

Er der gået mere end 1 uge efter operationen, skal du kontakte din praktiserende læge eller vagtlægen, hvis du får problemer.

Vi henviser i øvrigt til folderen Information om indlæggelse og operation i Gynækologisk Klinik.

Kontrol

Efterfølgende ambulant kontrol er ikke nødvendigt.

Venlig hilsen personalet i Gynækologisk Klinik

Noter:

Gynækologisk Klinik

Afsnit 5031

Opgang 5, 3. sal

Juliane Marie Centret

Rigshospitalet

Blegdamsvej 9

2100 København Ø

Telefon: 3545 5031

E-mail: gynaekologi@rh.dk

Web: www.gyn.rh.dk